

6/ Gods liefde voor gerechtigheid

Hoewel het woord "gerechtigheid" voor sommigen een negatieve lading kan hebben—vooral omdat we het vaak associëren met juridische termen en de onvolmaakte rechtspraak van deze wereld—heeft dit begrip in de Bijbel een veel diepere en rijkere betekenis. Het Hebreeuwse woord voor gerechtigheid, *mishpat*, is nauw verbonden met rechtvaardigheid en eerlijkheid in de relaties tussen mensen en met God. Het wordt vaak vertaald als "rechtvaardigheid" en omvat ook elementen van barmhartigheid en naastenliefde, zoals te zien is in de Joodse traditie van hulp aan de behoeftigen.

Zonder twijfel gaan liefde en gerechtigheid hand in hand.

Liefde en gerechtigheid - Mattheüs 5:38-48

Mattheüs 5:38-48 is een kerntekst uit de Bergrede waarin Jezus de traditionele opvattingen over gerechtigheid uitdaagt en uitbreidt in het licht van Gods liefde. Om deze passage te begrijpen in relatie tot goddelijke gerechtigheid, moeten we zien hoe Jezus het idee van vergelding transformeert naar een oproep tot barmhartigheid en radicale liefde.

De gerechtigheid van de wet versus de gerechtigheid van het Koninkrijk

Eerst citeert Jezus Exodus 21:24: "Oog om oog, tand om tand." In de oorspronkelijke context was dit bedoeld als een principe van eerlijke rechtspraak om buitensporige wraak te voorkomen. Jezus spreekt dit niet tegen, maar tilt gerechtigheid naar een hoger niveau:

- In plaats van vergelding te eisen, roept Hij ons op om het kwaad niet met kwaad te vergelden, maar te reageren met vrijgevigheid, geduld en liefde (vers 39-42).
- Dit betekent niet dat we onrecht zomaar moeten accepteren, maar dat we vertrouwen op Gods gerechtigheid en de vicieuze cirkel van geweld doorbreken met goedheid.

Liefde voor vijanden: het hart van Gods gerechtigheid

Jezus herdefinieert liefde en gerechtigheid door te zeggen: "*Heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen*" (vers 44).

- Gods gerechtigheid straft niet alleen het kwaad, maar zoekt ook de verlossing van de zondaar.
- God is rechtvaardig omdat Hij iedereen met liefde behandelt en de zon laat opgaan over zowel de goeden als de kwaden (vers 45).
- Ware gerechtigheid gaat verder dan het in balans brengen van rekeningen; ze herstelt, geneest en transformeert.

We zouden kunnen zeggen dat gerechtigheid liefde in actie is. Dit Bijbelgedeelte laat zien dat gerechtigheid in Gods Koninkrijk niet enkel een juridische kwestie is, maar een uitdrukking van Gods wezen—een rechtvaardigheid gebaseerd op liefde, barmhartigheid en herstel. Jezus verwerpt gerechtigheid niet, maar brengt haar tot haar volste betekenis: een liefde die niet met kwaad reageert op kwaad, maar met goedheid, en zo Gods hart weerspiegelt.

Vragen om over na te denken:

- Kunnen "vijanden" in deze context ook mensen zijn die anders denken of handelen dan ik? Waarom vraagt Jezus ons om hen lief te hebben?
- Leert deze tekst ons dat liefde gerechtigheid overbodig maakt? Betekent dit dat we misbruik of onrecht maar moeten accepteren?
- Hoe beïnvloedt ons Godsbeeld onze opvatting van gerechtigheid? Wat zegt deze tekst over Gods karakter?

“Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God.”

In het kader van gerechtigheid kunnen we niet om Micha 6:8 heen. Dit vers behoort tot de krachtigste uitspraken over gerechtigheid in de Bijbel. Om het in de context van Gods liefde voor gerechtigheid te begrijpen, moeten we elk element van Gods antwoord analyseren en de relatie tot zijn karakter onderzoeken.

De context

Micha profeteerde in een tijd van corruptie, onrecht en onderdrukking in Israël. Leiders en machthebbers misbruikten de zwakken, rechters waren omkoopbaar en religie was verworden tot een lege formaliteit. Het volk vroeg welke offers ze moesten brengen om God te behagen, zelfs zo ver gaand dat ze vroegen of ze hun kinderen moesten offeren. Maar God vraagt geen betekenisloze rituelen—Hij verlangt dat zijn volk zijn karakter weerspiegelt door een rechtvaardig en vroom leven.

Gods antwoord in drie delen

1. “Doe recht” (*mishpat*)

Het Hebreeuwse woord *mishpat* beperkt zich niet tot wetten of juridische uitspraken, maar gaat over het geven aan ieder wat hem of haar toekomt.

- Het draait niet alleen om het bestraffen van kwaad, maar ook om het waarborgen van eerlijkheid en de bescherming van kwetsbaren.
- Ware Bijbelse gerechtigheid zoekt herstel, niet alleen vergelding.
- In de praktijk betekent recht doen:
  - Opkomen voor de zwakken en gemarginaliseerden (Psalm 82:3).
  - Eerlijk handelen tegenover anderen (Deuteronomium 16:20).
  - Niet meedoen aan onderdrukking of egoïsme.

Gerechtigheid is voor de gelovige geen optie, maar een manier om Gods liefde zichtbaar te maken.

2. “Heb lief en betoon trouw” (*chesed*)

Het Hebreeuwse woord *chesed* betekent barmhartigheid, trouw en onvoorwaardelijke liefde. Jezus citeerde Hosea 6:6: “Ik verlang barmhartigheid en geen offers” (Mat 9:13), waarmee hij liet zien dat God liefde boven religieuze formaliteiten stelt.

- God is niet alleen rechtvaardig, zijn gerechtigheid is doordrenkt met barmhartigheid.
- In de Bijbel is gerechtigheid zonder barmhartigheid onvolledig. Ware gerechtigheid zoekt niet alleen eerlijkheid, maar ook herstel.

Gods oproep is dus niet alleen om recht te doen, maar ook om ervan te houden: om gerechtigheid na te streven met een hart vol genade, mededogen en liefde voor anderen.

3. “Wandel nederig met God” (*hatznéa lejet im Eloheicha*)

Met God wandelen betekent samen met Hem op weg gaan. Dit was al vanaf de schepping Gods plan.

- Wandelen met God houdt in dat we in harmonie met Hem leven en voortdurend gemeenschap met Hem hebben.
- Het is niet alleen geloven in God, maar ook leven volgens Zijn wil.
- Ware gerechtigheid en barmhartigheid kunnen alleen worden beoefend als we nederig met God wandelen.

Micha 6:8 laat ons zien dat de gerechtigheid die de Bijbel leert:

- **Actief is:** Het is niet genoeg om kwaad te vermijden, we moeten goed doen.
- **Compassievol is:** Gods gerechtigheid zoekt niet om de zondaar te vernietigen, maar te herstellen.
- **Nederig is:** Het draait niet om onze eigen rechtvaardigheid, maar om het weerspiegelen van Gods hart.

Vragen om over na te denken:

- Hoe kunnen wij als volgelingen van Jezus Zijn gerechtigheid en barmhartigheid zichtbaar maken in een wereld vol onrecht?
- Waarom is Micha 6:8 nog steeds relevant? Zijn we soms zo bezig met "God behagen" dat we onze verantwoordelijkheid voor de noden van anderen vergeten?

Waar God vreugde in vindt - Jeremia 9:23

Wil iemand zich op iets beroemen, laat hij zich erop beroemen dat hij mij kent, inziet dat ik, de HEER, dit land liefde schenk, rechtvaardigheid en recht, want daar schep ik behagen in – spreekt de HEER.

God kennen is essentieel. Jeremia beschrijft dit aan de hand van drie fundamentele kenmerken: liefde, recht en gerechtigheid. Dit zijn geen statische eigenschappen, maar actieve principes die laten zien hoe God handelt en wat Hem vreugde schenkt.

Zijn liefde blijkt uit zijn barmhartigheid, zijn recht uit de eerlijkheid waarmee Hij regeert, en zijn gerechtigheid uit de manier waarop Hij herstelt.

God kennen is dus niet slechts een intellectuele aangelegenheid, maar een oproep om volgens Zijn karakter te leven en dit te weerspiegelen in ons handelen.